

ГАСЛА ДО "ДНЯ ПРЕСИ"

5 травня уся радянська суспільність святкувала день своєї преси. Святкувала не склавши руки, але працювала для поширення її змінення своєї преси. До того дня вона видала свої класичні про значіння преси й її робітників, які ніше наводимо, бо з них і наші читачі, а головні робітники та організації можуть багато навчитися.

1. Більшовицька преса — могутня зброя в боротьбі за соціалізм. Хай живе більшовицька преса!
2. Преса — найважливіше, найгостріше знаряддя нашої партії (Сталін).
3. Комуністичній пресі всіх країн, робітникам-борцям за світову пролетарську революцію — привіт.
4. Робітники, селяни! Міцніше зв'яжіть в соціалістичному наступі розгорнутий фронт на капіталістичні елементи.
5. Нізова заводська й когоспна преса! Више прапори боротьби за класи та відсіч показники 3 вирішального року платіжків, за 518 і 1040, за суцільну колективізацію та ліквідацію куркульної як класу, за завершення побудови фундаменту соціалістичної економіки.
6. Озбройтеся книжкою в боротьбі за п'ятилітку в 4 роки.
7. Робітнице — ударники! Скеруйте більшовицький вогонь проти головної небезпеки тепер — правого опортунізму, "лівих" закутків та примиренства до ухвалі від генеральної лінії партії.
8. Більшовицька преса — могутнє знаряддя боротьби проти ухвалі від ліній партії в наші дні.
9. Робітнице! Нещадно боріться проти великодержавного шовінізму — головної небезпеки, та місцевого націоналізму.
10. Розвивайте національну пролетарську культуру. Ширше розгорніть національний пролетарський літературний фронт.
11. Робітнице — командирам!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗЯЛИ МАСОВУ УЧАСТЬ У РЕФЕРЕНДУМ МАЙНЕРІВ ЗА ВЮЛ

Зараз перемога у референдумі за майнерами. Треба ще тісніше об'єднати свої сили з Воркерс Юніті Ліг.

Колмен, Алта.

На заклик Воркерс Юніті Ліг українські масові робітничі організації взяли активну участь в кампанії за злукою майнерів до Воркерс Юніті Ліг. Праця ота пішла лекція поміж українськими робітниками. Зате дуже важко було працювати поміж робітниками інших національностей. Там не осталися позади в праці режисери. Вони зрушили усі свої сили, посудовувалися найчорнішими вичками, страшили робітників депортацією, прогнанням від праці, розбиттям юніті тощо.

Правда, майнери вже не даються так легко ловити на ту вудочку, що її зготували майновласники з робітниками галасами. Майнери вже мають чималі досвід з минулого в класовій боротьбі.

Вчас Перше травня ми мали поміж тутешніми майнерами організаторів, що широко вносили питання Воркерс Юніті Ліг.

Ліг і злуку з тією революційною юнією. Ми влаштовували масові мітинги в доколичних місцевостях і там теж висловлювали справу злуку з Воркерс Юніті Ліг. Широко висловили про злуку з ВЮЛ президент юніті Слон, Ф. Бріш, М. Попович і М. Брус.

А вже найбільше вкладали трудів до тієї праці товариші Фарбей, І. Стокалюк і Сула. Товариші Фарбей і Стокалюк тиждень перед референдум працювали понад сили в трьох місцевостях: в Колмен, Блеймор і Белью. Там вони організували мітинги по два рази, а на 10 травня відбули три мітинги. На тих мітингах вони широко розголосили завдання Воркерс Юніті Ліг та потребу злуку з тією бойовою юнією.

Саме в той час кампанія за злукою майнерів з ВЮЛ, майновласники у Гилкест проголосили злижку заробітної плати на 5 процент. Товариші Стокалюк і Фарбей скликали на 9 травня мітинг майнерів в Гил-

кест в відкритій площі і заговорили до їх, що вони не повинні пристати на ту злижку, а всі постояти за злуку з Воркерс Юніті Ліг. Так і сталося. Вислід з голосування найкраще свідчить, як поставилися майнери до злуки з Воркерс Юніті Ліг.

Голосування за злукою з ВЮЛ відбулося досить добре, хоч могло вийти краще. Причина в тому, що є ще чимало таких майнерів, що не живуть власним розумом і ще не встигли усвідомити собі значіння класової боротьби. Зараз ми перемогли, хоч не на повних сто процент. Тому нашим завданням є щоденно при праці чи будувати інший нагори широко висловлювати майнерам отим хід класової боротьби, переконувати їх, що вони повинні постояти з нами в дальніших класових боях аж до загальної перемоги. Отже розголосити реакції, що вони не встигли погнатию лідерів, що вони не встигли злукувати з Воркерс Юніті Ліг.

Зараз перемога за нами. Треба не податися ніякій зраді і чуйно стояти на варті класової боротьби та ще тісніше об'єднати свої сили навколо Воркерс Юніті Ліг.

НЕ ЧЕКАТИ НА ПРАЦЮ, ЯКОЇ НЕМАЄ

Су Лукавт, Онт.

В місцевості Су Лукавт є трачка й терновня. Минулими роками працювало тут чимало робітників літнім сезоном. Зараз трачка ще не працює, є поголовка, що пічне роботу спокатом наступного місяця. Так само маєтєся справа з терновнею. Не знати навіть, чи вона буде працювати.

Якщо обох цих фабрик заповнені тайсами й лямбром з минулого року. Робітники стільки напружували, що наші не мають куди діти того товару. Зараз віддають робітників від праці в сніпярських напалх. Кажуть, що не мають бізнесу, то й не потребують робітників.

Що ж робити тепер тим робітникам? Праці немає, жити немає теж з чого. Чекати на ту роботу, аж її дадуть пані, можна багато разів згинуть з голоду. І такі ніхто не дивиться тієї праці. Чекати на ласку панів, теж не варто. Не можна й піддаватися отому масовому виголоджуванню трудівних.

Боротьбою треба повстати проти класу вискувачів і зажадати праці або повного втримання. Треба домогтися повного забезпечення від безробіття на кошт держави. Вже голіше чекати в безділлі на ту прирощину панам працю й голодувати. Дмитро Фенюк.

ВИ МОЖЕТЕ ЙТИ НА ФАРМИ! — ЗАГОВОРІВ МЕЙОР САСКАТУНУ ДО ХВОРОЇ ЖІНКИ РОБІТНИКА

Панський наганяч побив робітника, чоловіка тієї жінки, що її мейор відіслав на фарми.

Саскатун, Саск.

11 травня рано, пішов жонатий робітник Л... до офісу при будові ситі госпіталю, (при тій будові лиш дістане жонатий працю аж тоді, як наганяч очі поїдбає) чи не дістан би роботи хоч на пару днів.

Цей робітник не робив вже понад 8 місяців, бо не годен дістати роботи.

До того ще його жена від довгого часу хворіє, з неї вже й так лише скелет залишився. Ця нещасна жінка ходила сама просити до мейора, щоб він хоч на пару днів роботи для чоловіка, бо не має вже з чого жити і на доктора треба грошей і ліків немає за що купити.

Замість дати поміч матеріально й санітарну тим людям, мейор відповів високоумним тоном: — Ви можете йти на фарми. Чоловік матиме працю, а ти матимеш свіжий воздух, іду, при цьому можеш працювати, що дуже добре впливає на здоров'я і "вдужає".

Ось так наставники великого капіталу і "гуманісти" публічно опії тріють робітників жінок, яких голод і хвороба передчасно женуть в могилу. Такі поради може давати лише мейор міста в Саскатуні для нещасних жертв-жінок, яких

"охороняють" закони канадської демократії "рівноправ'ям".

Таку пораду дістала ця жінка від мейора 11 травня. Але формалізм агаданого дня дав відповідь чоловікові цієї жінки трохи інакше. Зате, що той благає, хоч на пару днів дістати праці, бо голод вже надокучив, наганяч так побивав очі тому робітникові, що він світа не бачив і показав йому губи, з яких текла кров.

Та влодаток на страх цему робітникові покликана ще й поліція і "свідки", які нічого не бачили, бо цей наганяч бив в офісі.

Відтак за пару днів цей робітник став там до праці, але хто його прийняв, не знаю і як на довго, теж годі загнати.

Так виглядає буржуазна демократія і так тріють безробітні в ній за домагання праці. Наперед поїдбають очі, а опісля дадуть роботи з "милосердя".

Треба безробітним організуватися у революційні організації Воркерс Юніті Ліг, Товарищів Безробітних, КРОЛ, комуністичну партію і під їх проводом повести боротьбу за повалення цієї кривавої системи, а на її руїнах встановити лад новий, робітничий.

8 І 9 РАЙКОМИ ПРЕСКАМПАНІЇ У ВІННІПЕГУ: — ВИТРИМАТИ ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ!

Вінніпег, Ман.

Місяць травень — це місяць кампанії за нашою робітничою пресою. В тому місяці усі труди Канади напружують свої сили в праці у закріпленні позицій своєї преси. Збільшують число читачів робітничої преси, колектують залеглу передплату, домагаються збільшення пресового фонду на прожиття преси в літніх місяцях.

Хоч зараз велика економічна криза, життєві умовини незвичайно важкі, але преса напружує ще сильніше розгорнуту працю в тієї класовій боротьбі, що загострюється з дня на день чорно сильніше. Оце завдання своєї преси в сучасну пору зрозуміли трудівні Винніпегу й розгорнули працю навколо своєї робітничо-фермерської преси.

Зорганізували сталий пресовий комітет, той вже сформував районний комітет, розподілив працю поміж їх і почали працю. У тій праці теж співробітничать членкині Жінсекції. Між їх розподілив пресовий лі-

сти й вони теж працюють за втримання своєї преси. З останніх звітів райкомів виявилось, що чи не найкраще працює зараз райкоми 8 й 9. Усіх райкомів є 10. З отих 10 райкомів найбільше зараз розгорнули працю районні комітети на Доглас поїт. Слід агадати, що в тих районах в найбільшій часті працюють товаришки, що мають вже за собою досвід в безперервній кампанії, завдяки самій широкій розгорнутій праці, вони встигли придбати у тому районі 27 членкині для Жінсекції, спредали 33 книжок на суму \$4.70.

Щоб збільшити пресовий фонд журналу "Робітниця", т-ки того району встроїли забаву на 17 травня в домі т-ки П. Качулак. З вільної клети на тії забави вилучило на фонд журналу "Робітниця" \$10.00. Присутні товаришки було на тії забави 22. Пригравали на мандолінах обі молоді товаришки Качулак. Забава випала вда-

ло. Якщо райкоми 8 й 9 працюватимуть надалі з тією силою, що й досі, цілком певно, що оті райкоми стоятимуть в успіхах на першому місці в кампанії.

НА ВЕБОВІЙ ВУД-ЯРДІ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, Ман.

Це було два дні перед 1 травнем. Приїхав я на ту вуд-ярд і стою в ланіну. Перед мною вже стоїть пару сот безробітних. Усі чекають на мілтикет. Чекають перед дверима офісу. Усюди дискутують безробітні гуртами. Одні говорять про те, чи компартія дістала дозвіл від поліції на демонстрацію, інші обговорюють сучасний стан безробіття.

Почув це один патріот Канади, приступив до нас, вдав себе за чесну людину і попрохав, щоб дали йому говорити. Скоро з'явився недалеко його поліцмен і патріот, побачивши його, розпочав свою брехливу промову проти комуністів. Став викрикувати на усе горло проти робітничого руху, та лаяти комуністів, мовляв, що до комуністичної партії належать

самі чужинці.

Тоді я спитав його: Ти уроджений в Канаді і до якої організації ти належиш, я не знаю. Але чому ти стоїш так само в ланіні за мілтикетом, як інші цілими годинами, ще і в такому вбранні з напів голими колінами, як оце маєш зараз? Хто тебе приневолює йти сюди й вистовувати тут? Яка інша організація так бореться за інтереси робітничої класи?

Ми знаємо, що комуністична партія нікому не обіцяє, хто належить до неї. Вона лише організує розпоронені сили робітників і провадить їх у класовий бій за людські умовини праці й життя. До комуністичної партії повинні належати кожний робітник і робітниця, щоб спільними силами піти ще дужчою боротьбою проти вискувачів.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ ВІД ПРАЦІ 5-ОХ РОБІТНИКІВ, ПРИЙМАЮТЬ 3-ОХ НОВИХ РОБІТНИКІВ

Летбридж, Алта.

Ухав я з Келгари пару тижнів тому й зустрівся з багатьма безробітними, що їхали тим поїздом. Я спитав їх, куди вони їдуть. Вони всі відповіли, що їдуть до Летбриджа. За дальшою розмовою довідався, що вони їхали до Летбриджа, бо там будуть елевейтори і є виласи на працю.

Як праця розпочалася при елевейторів, почали лише працювати карпентери. Буржуазна газета "Летбридж Геральд" написала, що до елевейтора прийняли 120 робітників до праці. Приїхавши назад сюди, я довідався, що того дня прийняли до праці лише п'ять карпентерів, а трьох звільнено від праці.

Це аскраво показує, як бреше буржуазна преса, щоб робітники собі думали, що є виласи на працю. Ну, а як приїдеш до праці при елевейторі то годі вже говорити. Аж жах бере.

Робітників гонять, як худобу. Якщо бос уважав, що робітник не виконає своєї праці, досить скоро, він зараз йому видає заробітну плату й звільняє його від праці. Щодня бос приймає пару робітників до праці. Часом приймає до праці 5, а 3 звільняє, іншим разом приймає 3, а звільняє 5 робітників. Це саме повторюється день за днем коло елевейтора.

В наслідок цього коло елевей-

тора щодня можна бачити пару сот робітників, які ждуть увесь день з надією, що вони будуть одні з тих щасливих, що дістануть працю.

ВЧАС МІТИНГУ БЕЗРОБІТНИХ НА МАРКЕТ СКВЕР

Вінніпег, Ман.

14 травня. Саме в полудне на 2.15 години проголошено масовий мітинг безробітних. На таку велику масу безробітних, що є зараз у Вінніпегу, зійшло усього около 400 безробітних на той мітинг. Інші безробітні десь певно витривували часе на маркеті по усяких домівках та парках.

На вічу промовляли 5 промов. Мітинг проводив тов. Стюарт. Він приніс зі собою отого "балона" стерва, що ним кормлять безробітних в супічницях. Отой "балон" був такий чорний, наче б його витягнув зі садки, воняв падиною адалеку. А, батки, міста ще кажуть, що безробітні мають що їсти у Вінніпегу. Бачуть, що безробітні ще не усі добре зорганізовані й дають себе заспокоїти отакими "балонами".

Лише витриманою боротьбою спільними силами змусять безробітні панівну класу дати їм працю або повне людине втримання. Іншого виходу, крім боротьби, немає. А. К.

В. БОНДАРЕНКО

Я --- КОЛЕКТИВ

І. ВСТУП

— Як принишкдо все, коли я голосно сказав: "Я—колектив". Як уважно слухають усі, що ж буде далі, чому цей старий професор так урочисто і так незвичайно починає свою бесіду. Адж ж так я зрозумів вашу спільну думку?

— Приблизно так...
— Початок справді незвичайний...
— Та зрозуміти й зараз уже можна, до чого ви ведете свою мову.

— Я дуже радий, що дехто вже розуміє мою провідну думку. Правду кажучи, я й не хочу загадки вам загадувати. Я просто хотів звернути вашу увагу на один закон природи. За цим законом життєву боротьбу витримують лише колективи живих істот. Окремі ж особи гинуть.

Основна складова частина всіх живих істот — клітина сама по собі надто слабенька. Вона гине від найменшого зовнішнього впливу. І навпаки, велика кількість клітин, колектив клітин — це вже могутня сила.

— А мікроби? Хіба вони теж такі вже безневинні та слабенькі? Вони ж бо клітини.

— Саме цим запитанням ви допомагаєте мені сформулювати мою думку. Одинокі мікроби — справді слабенькі й не можуть заподіяти будь-якої шкоди людині. Тільки тоді, коли їх сила збільшена, коли вони заповняють чесь живе ті-

ло, тоді повстає хвороба.

— Отже найголовніша сила в масі, в кількості клітин?

— Ні, не лише в масі. Найголовніша сила в організації колективу. Наприклад, мікробів завжди буває дуже багато і множаться вони надзвичайно швидко, але людський організм здібний їх перемагати, бо цей організм є дотепніший організм колектив клітин, ніж маси мікробів, що стихійно, в одному напрямі діють. Ото ж, починаючи з вами бесіди про устрій людського тіла, я трошки загадую та гордовито зазначив: "Я—колектив".

Саме про організований колектив клітин я й вестиму з вами свої розмови.

І перше, що треба з'ясувати — це найголовнішу властивість клітин — розпліднюватись.

II. МАТЕМАТИКА РОЗПЛІДНЕННЯ

— Адж ж математика — наука точна?

— Це безперечно.

— Поділив ясьбсь число на кілька рівних часток, а після того склав до купи ці частки й матимеш знов теж саме число.

— Кожний школяр молодших груп знає.

— А ну, збачніть, де це правило порушується?

— Можуть бути різні жарти лише в природі, але математика від того нічого не втрачає із своєї закономірності, достеменності.

— Я дуже радий, що ви ясно уявляєте собі ненурозність математичних тверджень і мінливість явищ природи. І справді, математика мала й матиме завжди свої певні перевірені закони. І ніщо їх не змінить. А от деякі явища

в природі, здається, мають свою особливу, відмінну від загальної, математику.

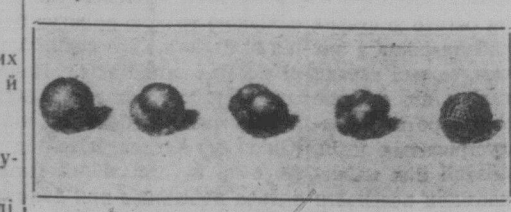
— Наприклад?

— Я маю на меті в даному разі зазначити особливості процесу розпліднення.

Коли придивитись до цього процесу, то на перший же погляд здається, що тут порушуються основні закони математики. Ось згадаймо, як починається життя кожної людини...

— З двох клітин.

— Так. Тобто, дві клітини — чоловіча та жіноча сполучаються в єдину клітину, що є вже зародок майбутньої людини. Математика називає такий процес складанням двох додатків (двох клітин), а те, що утворилося після складання, називає сумою. Отже клітина-зародок за законами математики є сума й повинна завжди дорівнюватися жіночій і чоловічій клітині разом.



"Він розділюється на окремі клітини, але всі ці клітини не розпорюються, а тримаються одна одної".

— Це тільки в неживих речах. А тут буде інакше.

— Так. Біологічні явища саме й характеризуються своєю мінливістю, а тому тут спостерігається своя особлива математика.

Зародок — уже самим своїм призначенням у житті має зростати, розвиватись, тобто збільшуватись у розмірах, набиратись сил для майбутньої певної роботи. Але він зростає, не просто збільшуючись своєю масою. Ні, він розділюється на окремі клітини, але всі ці клітини не розпорюються, а тримаються одна одної. Отже зародок зростає тільки через збільшення числа клітин.

Отже математику розподілення клітин, процес зародження й зростання живого організму можна характеризувати так: двоє складають одне, одне множить на мільйони, а мільйони складають знов такі єдине.

Тепер згадаймо, як саме відбувається процес запліднення й перетворення зародка в колектив-організм.

В'юнкий заплідник допливає жіночого яйця. Йому назустріч жіноче яйце відкриває вхід в одному місці своєї оболонки.

Сполучення двох клітин стається. Короткий мент ми бачимо одну суцільну клітину — зародок.

Але незабаром ми бачимо, як з одної клітини стало знов дві, наче одна горошинка розкололася на дві половинки. Кожна ж половинка знов стала клітиною, такою ж, як і мати.

А далі бачимо, як кожна з двох клітин поділилася надвоє. Стало вже чотири клітини. Далі їх уже налічуємо всім, потім шістьнацять, тридцять-дві й так далі.

Перед оком дослідника вже ціла купка клітин, що кожна з них гарячково поділяється на дві. З одної постають мільйони, а ці мільйони сполучено в єдиний колектив.

ЗАПРОВАДЖУЮТЬ ТРИ ДНІ ПРАЦІ, А ЧЕТВЕРТИЙ — ВІДПОЧИНКУ

МОСКВА, 7 травня. — Асоцієтєд Прес доносить, що московські фабрики, як також фабрики інших центрів, розпочали триденний робочий "тиждень". Тоді в пів-годинний день праці. Дотепер працювали чотири дні по сім годин, а п'ятий день був для відпочинку. Управління фабрик заявляють, що нова система не зменшить продукції.

В ОБОРОНІ МІЛЬЙОНЕРІВ

В німецькому парламенті відбулося другий раз голосування над внеском комуністичної соціальної фракції, щоб збільшити податок мільйонерам. В попередньому голосуванні за цим виском, бо були виласи, що він перейде, тепер, коли з парламенту вийшли фашисти (гітлерівці) соціал-демократи голосували проти, бо інакше внесок міг перейти.

В селі Підмонастирсь, повіт Бібрка забив хтось вистрілом з рушниці вїта Івана Кравця, що пропонував ідею "вспуздання". А рештовано 3-ох сільських хлопців, як "підозрілих" з цього виласу. В повіті Рогатин, селі Чиньчере хтось поділяв динамітовий набій під хату куркуля-краваря і місцевого агітатора одинок (українця). Набій експлуатував, але великої шкоди не зробив.